

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1657/2023
09.11.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић, Драгане Бољевић, Радославе Мађаров и Весне Станковић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Биљана Јовановић адвокат из ..., против туженог „Инфраструктура железнице Србије“ АД Београд, ради поништаја анекса уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2830/2022 од 20.01.2023. године, у седници већа одржаној дана 09.11.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2830/2022 од 20.01.2023. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2830/2022 од 20.01.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зајечару П1 540/21 од 22.03.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се као незаконит поништи анекс број .. уговора о раду бр. ... од 17.09.2021. године. Ставом другим изреке, одбачена је тужба у делу захтева да се тужени обавезе да зараду тужиоца усагласи са одредбама Закона о раду и да му по том основу призна сва права на раду и по основу рада почев од зараде за јануар 2021. године, па до усаглашавања зараде тужиоца са одредбама Закона о раду. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2830/2022 од 20.01.2023. године одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Зајечару П1 540/21 од 22.03.2022. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је, због погрешне примене материјалног права, благовремено изјавио ревизију предвиђену чланом 404. ЗПП (посебна ревизија).

Тужилац је поднетом тужбом тражио поништај анекса уговора о раду од 17.02.2021. године због повреде чланова 171, 172. и 111-113 Закона о раду.

По оцени Врховног суда, о посребној ревизији тужиоца у овом спору није потребно одлучивати ради новог тумачења права.

Одредбом члана 171. став 1. тачка 5. Закона о раду прописано је да послодавац може запосленом да понуди измену уговорених услова рада (анекс уговора) ради промене елемената за утврђење основне зараде, радног учинка, накнаде зараде, увећане зараде и других примања запосленог који су садржани у уговору о раду у складу са чланом 33. став 1. тачка 11. тог закона. Анексом уговора о раду тужиоцу је понуђена измена вредности једног радног часа и иста, почев од исплате зараде за јануар 2021. године, одређена у висини вредности једног радног часа утврђене чланом 61. Колективног уговора туженог („Службени гласник Железнице Србије“ број 6 од 05.02.2021. године), без пореза и доприноса. Према члану 172. став 1. Закона о раду, послодавац је дужан да уз анекс уговора о раду достави запосленом писмено обавештење које садржи: разлоге за понуђени анекс уговора, рок у коме запослени треба да се изјасни који не може бити краћи од осам радних дана и правне последице које могу да настану непотписивањем анекса уговора. Тужени је 17.02.2021. године сачинио писано обавештење о разлозима за измену уговора о раду, у којем је навео да се анекс уговора о раду нуди због доношења новог колективног уговора туженог и одредио тужиоцу рок за изјашњење, уз упозорење на последице које могу настати по њега ако одбије да потпише анекс уговора о раду. То обавештење достављено је тужиоцу, који је оспорени анекс уговора потписао.

Одредбом члана 111. Закона о раду, поред осталог, прописано је: да запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду (став први); да се минимална зарада одређује на основу минималне цене рада утврђене у складу са тим законом, времена проведеног на раду и пореза и доприноса који се плаћају из зараде (став други). Према члану 112. став 1, 3. и 4. наведеног закона, минимална цена рада утврђује се Одлуком Социјално-економског савета основаног за територију Републике Србије; при њеном утврђењу полази се нарочито од егзистенцијалних и социјалних потреба запосленог и његове породице, изражених кроз вредност минималне потрошачке корпе, кретања стопе запослености на тржишту рада, стопе раста бруто домаћег производа, кретања потрошачких цена, продуктивности и просечне зараде у Републици, а одлука о утврђивању минималне цене рада садржи образложење које одражава све ове елементе.

Висина минималне зараде за одређени месец утврђује се тако што се претходно утврђена вредност радног сата помножи са укупним бројем радних сати у једном месецу, према одговарајућим статистичким подацима о укупном броју радних сати у посматраном месецу. Из тог разлога, искључена је могућност утврђивања минималне зараде на начин како то тужилац чини - да се утврђена вредност радног сата од стране Социјално-економског савета множи са укупним бројем радних сати тужиоца у одређеном месецу. Следствено томе, износ који послодавац исплати запосленом на име зараде не сме бити нижи од минималне зараде, али минимална цена рада може бити нижа од оне коју одређује Социјално-економски савет (Одлука Уставног суда Уж 1837/2011 од 03.04.2013. године). У конкретном случају, уговорена цена радног сата је нижа од минималне цене рада, али тужилац није тврдио нити доказао да је тужени по закључењу анекса уговора исплаћивао зараду која је нижа од минималне зараде.

У овом спору, по налажењу Врховног суда, нема правних питања од општег интереса и у интересу равноправности грађана, а неправноснажне првостепене пресуде приложене уз ревизију не представљају разлог којим се оправдава одлучивање о посебној ревизији тужиоца ради уједначавања судске праксе.

Из наведених разлога, на основу члана 404. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Према одредби члана 441. ЗПП, ревизија је у парницама о споровима из радног односа дозвољена ако се ради о спору о заснивању, постојању и престанку радног односа. Предмет овог спора је поништај анекса уговора о раду, због чега се дозвољеност ревизије у том спору не може ценити на основу наведене одредбе, већ на основу одредбе члана 403. став 1. и 3. ЗПП. С обзиром да је у тужби вредност предмета спора одређена износом од 5.000,00 динара, то тужиочева ревизија није дозвољена па је зато на основу члана 410. став 2. тачка 5. и члана 413. ЗПП, одлучено као у другом ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић